

Assoc. Prof. Çiğdem DUMANLI

Doğum tarihi ve yeri: 18.02.1981, Duisburg/Almanya

E-Mail: cigdemdumanli@hacettepe.edu.tr

<http://www.independent.academia.edu/ÇiğdemDumanlı>

ORCID: 0000-0002-7872-4821

1981 yılında Almanya’da doğup büyüyen Dumanlı, 2007 yılında Duisburg-Essen Üniversitesi’nde “Das Verständnis von Volk, Staat und Religion bei den türkischen Parteien AKP und CHP. Laizismus, Islamismus oder die Politik der neuen Veränderung?” [Türk Partileri AKP ve CHP’de Millet, Devlet ve Din Algısı: Laiklik, İslamcılık veya Yeni Değişim Politikası mı?] başlıklı tez ile Siyaset Bilimi alanında diploma eğitimini tamamladı. Tamamlanan tez, 2008 yılında Almanya’da Tectum Yayınevi tarafından “Das Verständnis von Volk, Staat und Religion der Türken: Laizismus vs. Islamismus 1839-2006” [Türklerde Millet, Devlet ve Din Algısı: Laiklik vs. İslamcılık 1839-2006] başlığı ile yayımlandı. Diploma tezinden sonra 2017 yılında, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü’nde “Viyana-Berlin Üzerinden 1848 Devrimlerinin Osmanlı Devleti’ne Etkileri” başlıklı tezi ile doktorasını tamamladı. Doktora tezi 2019 yılında Türkiye’de basıldı.

Yine 2019 yılında, Tübitak desteği ve İsviçre’de Bern Üniversitesi Tarih Enstitüsü’nde misafir araştırmacı olarak Türkiye-İsviçre ilişkileri üzerine post-doktora çalışmalarında bulundu.

Akademik kariyeri süresince ve Tübitak ile Hacettepe Üniversitesi’nden sağlanan burslarla Avusturya’da Viyana Üniversitesi Tarih Enstitüsü’nde; Almanya’da Ludwig-Maximilians Üniversitesi Yakın ve Ortadoğu Enstitüsü’nde ve İsviçre’de Bern Üniversitesi Tarih Enstitüsü’nde misafir araştırmacı olarak görev yaptı. Bu süreçlerde Almanya, Avusturya ve İsviçre’de çok sayıda arşivde incelemelerde bulundu.

İnceleme alanları Türkiye/ Osmanlı Devleti ve Avrupa, bilhassa Almanya, Avusturya ve İsviçre arası ilişkiler, Devrimler Çağı ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihini kapsamaktadır. Bu alanlarda çok sayıda kitap, kitapta bölüm ve makale yayımlamıştır.

Hâlihâzırda Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü’nde çalışmalarına devam etmektedir.

Bildiği diller: Almanca, İngilizce

Araştırma ilgi alanları: 18., 19. ve 20. Yüzyılda Osmanlı/Türkiye; Devrimler Çağı, Modern Türkiye Tarihi

Akademik Faaliyetler:

A.Tezler

A 1) Diploma Tezi: Das Verständnis von Volk, Staat und Religion bei den türkischen Parteien AKP und CHP. Laizismus, Islamismus oder die 'Politik der neuen Veränderung'? [Türk partileri AKP ve CHP'de millet, devlet ve din algısı. Laiklik, İslamcılık veya 'Yeni değişim politikası mı'?], Universität Duisburg-Essen, Studienrichtung Politikwissenschaft, Dan. Prof. Dr. Claus-Ekkehard Bärsch, Duisburg, 2007, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.

A 2) Doktora tezi: Viyana-Berlin Üzerinden 1848 Devrimlerinin Osmanlı Devleti'ne Etkileri, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Dan. Prof. Dr. Mustafa Yılmaz, Ankara, 2017, Yayınlanmış Doktora Tezi.

B) Yayınlar:

B 1) Kitap

1. **Das Verständnis von Volk, Staat und Religion der Türken. Laizismus versus Islamismus 1839– 2006,** [Türklerin millet, devlet ve din algısı. Laiklik versus İslamcılık 1839-2006], Tectum Verlag, Marburg, 2008.
2. **Siyasi, Askeri ve İktisadi Yönleriyle 1848 Devrimleri ve Osmanlı Devleti'ne Etkileri,** Berikan Yayınevi, Ankara, 2019.
3. **İstanbul'dan Viyana'ya Taşınan İlim: Osmanlı'da Yayınlanan ve Avusturya'ya Ulaşan Basılı Eserler Kataloğu (1848-1860),** Berikan Yayınevi, Ankara, 2019.

B 2) Kitap editörlüğü

1. Çiğdem Dumanlı (Hg.), **Das 19. Jahrhundert in Acta: Eine Sammlung auserwählter Handschriften über das Osmanische Reich aus den österreichischen Archiven** [Dosyadaki 19. Yüzyıl: Avusturya Arşivlerinden Osmanlı Devleti Üzerine Seçilmiş El Yazmaları Koleksiyonu], LIT Verlag, 2023.

B 3) Kitapta Bölüm

1. Çiğdem Dumanlı, 19. Yüzyıl Göçmen Hukukuna Dair Bir Örnek: Eflak ve Buğdan'da 'Avusturya Kulları' (1848 ve 1851 Tarihli Konvansiyon Taslakları, **İlkçağlardan Modern Döneme Tarihten İzler**, Osman Köse (Ed.), Berikan Yayınevi, Ankara, 2018, s. 221-245.
2. Çiğdem Dumanlı, Dört Yüz Yıl Avrupa: Devrimler, Savaşlar ve İttifaklar, **Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi**, Seyfi Yıldırım-Sadık Erdaş (Ed.), 15. Baskı, Siyasal Kitabevi, Ankara, Ağustos 2021, s. 23-37.
3. Çiğdem Dumanlı, Karl Helfferich'in Eserleri Işığında: Birinci Dünya Harbi'ne Giden Süreçte Büyük Güçlerin Çıkar Çatışmaları ve Bunun Osmanlı Topraklarında Demiryolları İnşası Üzerine Etkileri, **Türk Tarihçiliğinde**

Kırk Yıl: Prof. Dr. Mustafa Yılmaz'a Armağan, Sadık Erdaş-Seyfi Yıldırım (Ed.), Siyasal Kitabevi, Ankara, Mayıs 2023, s. 449-503. (Karl Helfferich'in "Die Deutsche Türkenpolitik, Vossische Buchhandlung, Berlin 1921" [Almanya'nın Türk Politikası] adlı eserinin çevirisi makaleye eklidir).

4. Çiğdem Dumanlı, Kızılırmak'ı Aşarsan Bir İmparatorluğu Yıkarsın: Habsburg İmgesinde Kızılırmak ve Bafra (19. Yüzyıl), **Tarihi, Sosyal ve Kültürel Yönleriyle Bafra (Cilt 2)**, Osman Köse (Ed.), Berikan Yayınevi, Ankara, 2023 s. 307-323.
5. Çiğdem Dumanlı, Türk Millî Mücadelesinin Alman Kamuoyuna Yansıması (1918-1923), **Türk Milleti'nin Milli Mücadelesi: Türk İstiklal Harbi**, Ahmet Oğuz-Emine Aşçı (Ed.), Aktif Yayınevi, İstanbul, 2023, s. 607-644.
6. Çiğdem Dumanlı, Avusturya Gazetelerine Göre Sakarya Meydan Muharebesi'nden Büyük Taarruz'a Cephele ve Diplomasi (1921-1922), **Sakarya'dan Büyük Taarruz'a: 100. Yılında Başkomutanlık Meydan Muharebesi (6-8 Ekim 2022 Polatlı)**, Çiğdem Dumanlı-Emre Saral (Ed.), Girişim Ajans Matbaa Tic. Ltd. Şti, Ankara, 2022, s. 175-220.
7. Çiğdem Dumanlı, Ankara'da Etfal, Doğum ve Nisaiye: Cumhuriyet Döneminde Çocuk ve Kadın Sağlığı Politikaları (1923-1981), **100. Yılında Ankara'da Sağlık Kurumları**, Ayten Sezer Arıç (Ed.), Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara, 2025, s. 159-191.

B 4) Makale

Uluslararası hakemli dergilerde

1. Çiğdem Dumanlı, "Kendine Özgü Bir Buhrân Örneği: Birinci Dünya Harbi'nde *Alman Şark Politikası*", **Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi**, Yıl 14, Sayı 28 (Güz 2018), s. 213-260.
2. Çiğdem Dumanlı, "Bir Osmanlı Âliminin Tüy Kaleminden...: Keçecizâde İzzet Molla'nın Mihnet-Keşân'ı ve Viyana Şarkiyatında Almanca Çevirisi", **Tarihin Peşinde, Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi**, Yıl 11, Sayı 21 (Mart 2019), s. 135-160.
3. Çiğdem Dumanlı, "Barın Pflügl von Lissinetz Lâyihası: Kayzer II. Joseph'in Yönetimi Esnâsında Avusturya'nın Rusya ile İttifâkını Müteakip Türkiye ile İlişkileri" Başlıklı Yazma Eser ve Osmanlı Devleti'ni Taksîm Siyâseti (1768-1790), **History Studies**, Yıl 12, Sayı 3 (Haziran 2020), s. 827-848.
4. Çiğdem Dumanlı, "XIX. Asırda Osmanlı Devleti'nde İstihdâm Edilen Avusturya-Macaristan ve PrusAlman Kökenli Askerî Heyetler ve Hekimler", **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt 53, Sayı 3 (Eylül 2020), s. 2754. (Doç. Dr. Seyfi Yıldırım ile birlikte).
5. Çiğdem Dumanlı, "Über Kaschmir und Ladakh in die Taklamakan-Wüste: Die Deutsche ZentralasienExpedition und die Osttürkistan-Bibliographie (1927-1928) [*Keşmir ve Ladakh Üzerinden Taklamakan Çölü'ne: Alman Orta Asya Keşif Seferi ve Doğu Türkistan Kaynakçası (1927-1928)*]", **History Studies**, Yıl 15, Sayı 2 (Mayıs 2023), s. 361-382.
6. Çiğdem Dumanlı, "Bir İntikam Kundakçılığı Meselesi: İzmir Yangını (1922)", **Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi**, Yıl 19, Sayı 37 (Bahar 2023), s. 557-589.

7. Çiğdem Dumanlı, "Müzakereden Muahedeye: Türkiye ile İsviçre İlişkileri Bağlamında Türkiye'deki İsviçreli Göçmenlerin Durumu (1918-1965)", **Vakanüvis-Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi**, Yıl 8, Sayı 2 (Güz 2023), s. 1427-1451.

Ulusal hakemli dergilerde

- 1) Çiğdem Dumanlı, „Mahrem Alanda Sivil Hukuk İnşası: Mahmut Esat Bozkurt'un Medeni Kanun Gerekçesi ve Eugen Huber Kaynakçası“, **Belgi**, Sayı 26 (Yaz 2023/ II), s. 1-23.
- 2) Çiğdem Dumanlı, "İsviçre Arşivlerinde Cumhuriyet Dönemi Evrakı (Bern Örneği)", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi-Özel Sayı**, Ağustos 2024, s. 243-282.

B 5) Çeviri

1. Almancadan: Karl Vöcelka, "Ezelî topraklar ezelî düşmana karşı. Erken Modern Dönemde Avusturya Toprakları ve Osmanlı İmparatorluğu", Çev. Çiğdem Dumanlı, **Düşünce ve Tarih**, Yıl 2, Sayı 8 (Mayıs 2015), s. 39-50.

Asıl metin: Karl Vöcelka, "Erblände gegen Erbfeinde. Die österreichischen Länder und das Osmanische Reich in der Frühen Neuzeit", in: Haug-Moritz, Gabriele/Pelizaeus, Ludolf (Hg.): **Repräsentationen der islamischen Welt im Europa der Frühen Neuzeit**, (Münster 2010) s. 41-54.

2. Almancadan: Tamara Scheer, "BM, NATO ve AB'nin kuruluşlarından çok önce gerçekleşen bir dış ülke görevi: Yenipazar Sancağı'nda Avusturya-Macaristan Mevcudiyeti (1879-1908)", Çev. Çiğdem Dumanlı, **Toplumsal Tarih**, Sayı 264 (Aralık 2015), s.50-57.

Asıl metin: Tamara Scheer, "Österreich-Ungarns Präsenz im Sandschak von Novipazar (1879-1908). Ein Auslandseinsatz lange vor der Gründung von UNO, NATO und EU", **Österreichische Militärische Zeitschrift**, 5 (2013), s. 547-553.

3. Almancadan: Ulrich Haarmann, "Mısır Memlûkleri'nde Altun Hân ve Cengiz Hân", Çev. Çiğdem Dumanlı, **Türk Kültürü, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü**, 1 (2019), s. 99-128.

Asıl metin: Ulrich Haarmann, "Altun Hân und Čingiz Hân bei den ägyptischen Mamluken", **Der Islam**, Volume 51, Issue 1 (1974), s. 1-36.

4. Almancadan: Christof Dejung, "Dünya Vatandaşları: Uzun On Dokuzuncu Yüzyılda Orta Sınıfların Küresel Tarihi Hakkında Bazı Düşünceler", Çev. Çiğdem Dumanlı, **Vira Verita E Dergi: Disiplinlerarası Karşılaşmalar**, Sayı 12 (Kasım 2020), s. 235-257.

Asıl metin: Christof Dejung, "Bürger der Welt. Überlegungen zu einer Globalgeschichte der Mittelklassen im langen 19. Jahrhundert", **Bürgertum. Bilanzen, Perspektiven, Begriffe**, Herausgegeben von Manfred Hettling und Richard Pohle, Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht, s 469489.

C) Kongre/ Panel/ Sempozyum/ Konferans/ Sunum/ Bildiri

1. "Von den osmanischen Modernisierungsbestrebungen zur Waffenbrüderschaft im Ersten Weltkrieg. Die Beziehungen zwischen Österreich, Deutschland und der Türkei im historischen Kontext" (*Osmanlı modernleşme çabalarından Birinci Dünya Harbi'ndeki silah arkadaşlığına: Avusturya, Almanya ve Türkiye*

arasındaki ilişkilerin tarihsel arka planı), Moderation: Prof. Dr. Karl Vocelka; **Vortragsreihe: Geschichte am Mittwoch**, Institut für Geschichte, Universität Wien, (13.11.2013, Avusturya).

2. "Avusturya Arşiv Belgelerine Göre Yeni Pazar Sancağı ve Berlin Kongresi bağlamında Osmanlı ve Avusturya-Macaristan ilişkileri", **Erster Europäischer Turkologentag 2014, Turkologie, Osmanistik und Türkeiforschung (GTOT)**, Ludwig-Maximilians-Universität München (11.-14.2.2014, Almanya).
3. "A Dilemma of the Viennese during the Revolution in 1848: Escape and Return of Austrian Emperor Ferdinand I" (1848 devrimlerinde Viyanalıların ikilemi: İmparator I. Ferdinand'ın kaçıışı ve geri dönüşü), **Consortium on the Revolutionary Era, 1750-1850 (CRE)**, 44th Annual Conference, University of Mississippi (20.-22.02.2014, Oxford/MS-ABD).
4. "Birinci Dünya Harbi'nde İdeolojik bir Tutum Olarak Alman Şark Politikası", **100. Yılında Birinci Dünya Savaşı Uluslararası Sempozyumu (Atatürk Araştırma Merkezi)**, Károli Gáspár Református Egyetem, (03.-05.11.2014, Budapeşte, Macaristan). [genişletilmiş halde makale olarak yayımlandı].
5. "Bir Osmanlı âliminin tüy kaleminden...: Keçeci-zâde İzzet Molla'nın Mihnet-Keşân'ı ve Viyana Şarkiyatında Almanca Çevirisi", **VI. Uluslararası Türkoloji Kongresi-Türk Dili Tarihinde Çeviri** (23.-24. 10. 2015 Türkistan, Kazakistan). [genişletilmiş halde makale olarak yayımlandı].
6. "19. Yüzyılda Göçmen Hukukuna Dair Bir Örnek: Eflak ve Buğdan'da 'Avusturya kulları' (1847-1848)", **Uluslararası Multidisipliner Akademik Çalışmalar Sempozyumu (ISMAS)** (02-04.02.2018 Kemer, Türkiye) [genişletilmiş halde makale olarak yayımlandı].
7. "Türk Millî Mücadelesini Başarılı Kılan Sebepler Hakkında Karşılaştırmalı Bir Analiz: Rumen Millî Hareketinin Yanılgıları ve Türk Millî Mücadelesinin Doğruları (1848/1919)", **100. Yılında 19 Mayıs ve Millî Mücadele Uluslararası Sempozyumu (Türk Tarih Kurumu)** (11-14. 06. 2019, Samsun).
8. Çiğdem Dumanlı, "Almanya, Avusturya ve İsviçre Arşivlerinden Osmanlı Devleti ile İlgili 19. Yüzyıla Ait Lâyiha Örnekleri", **9. Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi (UBAK)** (12-13 Aralık 2020) (Online). [Tam bildiri kitabında yayımlandı].
9. Çiğdem Dumanlı, "Atatürk Dönemi Laiklik Politikalarının Avusturya Kamuoyundaki Yansımaları (1924-1938)", **12. Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi (UBAK)** (Online), Esra Türe (Ed.) (17-18 Aralık 2021, Ankara). [Tam bildiri kitabında yayımlandı].
10. Çiğdem Dumanlı, "Kızılırmak'ı Aşarsan Bir İmparatorluğu Yıkarsın: Habsburg İmgesinde Kızılırmak ve Bafra (19. Yüzyıl)", **Tarihi, Kültürel ve Sosyal Yönleriyle Bafra Sempozyumu** (3-6 Kasım 2022, Bafra). [genişletilmiş halde kitapta bölüm olarak yayımlandı].
11. Çiğdem Dumanlı, "Avusturya Gazetelerine Göre Sakarya Meydan Muharebesi'nden Büyük Taarruz'a Cepheler ve Diplomasi (1921-1922)", **Sakarya'dan Büyük Taarruz'a: 100. Yılında Başkomutanlık Meydan Muharebesi** (6-8 Ekim 2022 Polatlı). [genişletilmiş halde kitapta bölüm olarak yayımlandı].
12. Çiğdem Dumanlı, "Biyografi Tarihi Mümkün Mü? Yerli ve Yabancı Kaynaklarda Biyografinin Tarih Anlatımı İçerisindeki Yeri", **Cumhuriyet Dönemi Tarih Yazıcılığında Biyografi**, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü ve Atatürk Araştırma Merkezi (4 Kasım 2025, Ankara).

13. Çiğdem Dumanlı, "Language Diversity on the Banks of the River Vrbas: The Trappist Monastery in Banja Luka", **Catholicism and Language Diversity in Late Habsburg Empire**, Römisches Institut der Görres Gesellschaft, (29- 30. January 2026, Vatican/Rom).

D. Diğer Faaliyetler

D 1) Burslar ve Araştırma Faaliyetleri

1. Stajyer (Şubat-Nisan 2012), **Institut für Geschichte, Universität Wien**, Avusturya. (Erasmus Internship Mobility Program).
2. Misafir araştırmacı (Mart-Aralık 2013), **Institut für Geschichte, Universität Wien**, Avusturya. (2214 A International Research Fellowship Program for PhD Students).
3. Misafir Araştırmacı (Temmuz-Eylül 2014), **Institut für den Nahen und Mittleren Osten/ Fachbereich Turkologie, Ludwig-Maximilians-Universität München**, Almanya. (BAP 6091-Support for the Development of International Scientific Cooperation).
4. Misafir Araştırmacı (Kasım 2018-Mayıs 2019), **Historisches Institut, Universität Bern**, İsviçre (Tübitak 2219 International Postdoctoral Research Fellowship Program).

D 2) Editör Yardımcılığı

1. Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi (CTAD) Yıl: 9, Sayı: 18 (Güz 2013 – Güz 2024).

E) TV/ Radyo/ Online Sunum ve Söyleşiler

- 1) Çiğdem Dumanlı, „Parlamento Tarihi İçerisinde Büyük Millet Meclisi“, **Türk Akademisyenler ve Öğrenciler Birliği**-Hessen/Almanya, 23 Nisan 2020 (Online).
- 2) Çiğdem Dumanlı, „20. Yüzyıl Siyasi Tarih Atölyesi: Ortadoğu, Uzak Doğu ve Asya’daki Gelişmeler“, **Ankara Düşünce Atölyesi**, Ankara, 19 Mayıs 2021 (Online).
- 3) Çiğdem Dumanlı, „Çanakkale Savaşlarının Önemi“, **Emek Soroptimist Kulübü**, Ankara, 18 Mart 2022 (Online).
- 4) Çiğdem Dumanlı, „29 Ekim 1924 Özel Yayını“, **TRT-Türkiye’nin Sesi Radyosu**, Ankara, 29 Ekim 2024 (Radyo Söyleşisi)

F) Verdiği Dersler

- 1) H.Ü. Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersi - **AİT I** (2017 – devam ediyor)
- 2) H.Ü. Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersi - **AİT II** (2017 – devam ediyor)
- 3) Millî Savunma Üniversitesi, Kara Harp Okulu, **Demokrasi ve Sivil Toplum** konulu ders. (2021-2022 2. Yy.).
- 4) Göç Vakfı – Temel Eğitim Programında **Göç Tarihi** konulu ders. (Ekim – Aralık 2022).

- 5) H.Ü. Almanca Mütercim Tercümanlık_321: **Türk-Alman İlişkileri** konulu ders (Güz 2023 – .).
- 6) H.Ü. AİT_640 **Cumhuriyet Tarihi Araştırmalarında Yöntem, Teknikler ve Yayın Etiği** (Güz 2024 – .)
- 7) H.Ü. AİT_719 **19. Yüzyıl Siyasi Tarihi** (Güz 2024 – .)
- 8) H.Ü. SEC_140: **Doğu'da ve Batı'da Kamuoyu** (Güz 2024 – devam ediyor).
- 9) H.Ü. AİT_649: **Modern Dönemde Devrimler ve Devrimciler** (Başlangıç: Güz 2026)
- 10) H.Ü. AİT_739: **Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Biyografiler I: Askeriye, Siyaset ve Diplomasi Dünyasından Portreler** (Başlangıç: Güz 2026)
- 11) H.Ü. AİT_743: **Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Biyografiler II: Edebiyat, Sanat ve Düşünce Dünyasından Portreler** (Başlangıç: Güz 2026)